

TUTKIMUS- HAASTATTELIJA

Taloustutkimus Oy:n haastattelijalehti 2021

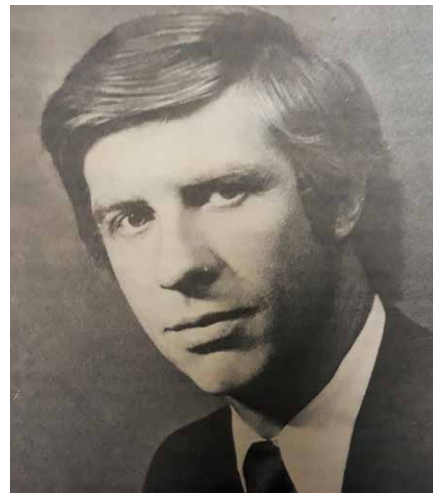

*Hyvää joulua
& onnellista
vuotta 2022!*

HAASTATTELIJANA OPPII EMPATIAA

Taloustutkimus oli pieni yritys, jonka haastattelijana toimiminen tarkoitti myös luottamuksen luomista vastaajaan. Nykyisin olemme tunnetuin alan toimija.

*Eero Lehti vuonna 1979
Taloustutkimuksen toimitusjohtajana.*

Ihmisillä on kovin erilaisia näkemyksiä melkein kaikista asioista. Niiden keskinäinen suhde on markkinatutkimuksen tavoitteista yksi tärkeimmistä. Haastatteliija tapaa aidosti ihmisen ja kerää systemaattisesti mielipiteet talteen. Mutta se myös opettaa ymmärtämään elämän moninaisuutta ja ottamaan huomioon muiden mielipiteet – siis empaattisuutta.

Ensimmäinen työtehtäväni markkinatutkimusalalla vuonna 1967 oli tehdä Ruotsin puolella Tornionjokilaaksossa selvitystä, mitä lihajalosteita tai lihaa ruotsalaiset olisivat valmiita ostamaan Suomen puolelta. Hintaero oli Suomen eduksi silloin erittäin merkittävä. Lihaa käytiin hakemassa viikonloppuisin sadankin kilometrin takaa. Ruotsin kieleni ei ollut paras mahdollinen, mutta lomake oli onneksi tehty myös ruotsin kielellä, joten siitäkin tilanteesta päästiin selville.

Taloustutkimuksen alkuvuosina 70-luvulla koulutin itse haastattelijoita. Henkilökohtaisina haastatteluina kerättiin aineisto lähes kaikkiin tutkimuksiin. Opin tuntemaan suuren osan haastatteliijoista siksi myös henkilökohtaisesti. Tarjosimme silloin osa-aikatyötä yli 100 ihmiselle ympäri maata. Aineiston keruutavat ovat monipuolistuneet. Seuraavaksi tulivat puhelinhaastattelut ja kirjekyselyt. Välineet muuttuivat, tuli kannettavat tietokoneet. Kaikki nämä ovat tehneet työtä monipuolisemmaksi ja ehkä myös mielenkiintoisemmaksi. Nykyään voidaan

tehdä myös havainnointeja tai jopa koeostoja. Taloustutkimus oli pieni yritys, jonka haastattelijana toimiminen tarkoitti myös luottamuksen luomista vastaajaan. Nykyisin olemme tunnetuin alan toimija. Osa haastatteliijoista onkin siirtynyt sen takia meille tekemään haastatteluja, koska vastaajan hyväksyntä on tunnetun yrityksen nimissä helpompaa. Viime aikoina kuitenkin korona on aiheuttanut lisähuolta. Koronapassi ja -maski ovat helpottaneet, mutta eivät poistaneet kaikkia vaikeuksia.

Omasta puolestani toivotan Teille hyvää jatkoa ja ennen kaikkea kiitoksia siitä, että olette olleet tekemässä Taloustutkimuksesta arvostettua alan yritystä.

Eero Lehti

Hallituksen puheenjohtaja,
Taloustutkimuksen perustaja

50 VUOTTA
1971–2021
luotettavaa tietoa
yritysten ja yhteiskunnan
kehittämisen tueksi

Haastattelijatyön yksi mukavimmista piirteistä on ihmisten kohtaaminen!

Leila nappasi samalla myös hyväntulisen yhteiskuvan Eeron kanssa.

Voi jopa käydä niinkin, että sattumalta saa haastateltavaksi itsensä Eero Lehden.

Haastattelijamme Leila kohtasi Keravalla Taloustutkimuksen perustajan ja haastatteli Eeroa liittyen käynnissä olevaan haastatteluun. Tutkimushaastattelusta löytyi myös heti tuoreeltaan maininta Helsingin Sanomien jutusta, jossa Eeroa haastateltiin pitkäaikaisen valtuustouran johdosta Keravalla.

Haastattelijan työ on täynnä mukavia ihmisiä!

ehdolla vaaleissa.

Eero Lehti saapuu tapaamiseemme Keravan kaupungintalon ulko-ovelle hieman myöhässä. Hän kertoo myöhästymisensä syyksi, että Taloustutkimuksen tutkimushaastattelijaksi oli pysäyttänyt hänet matkalla ja kertonut haluavansa, että Taloustutkimuksen omistaja osallistuu kyselyyn.

Siirrymme kuvaajan kanssa kaupungintalon tiloihin ottamaan kuvat Lehdestä juttua varten. Koronapandemian vuoksi kaupungintalolla on aika hiljaista, jotain liikettä kuitenkin on. Ohi kulkeva Keravan kaupunginjohtaja Kirsi Rontu valittelee lyhyesti sitä, ettei Eero Lehti ole enää ehdolla kuntavaaleissa kuullessaan, että HS on tekemässä juttua Lehden pitkästä valtuustourasta.

Joskus aika rientää mukavassa tutkimushaastattelussa niin, että saattaa olla seuraavasta tapaamisesta hieman myöhässä. :)

Esa haastatteli kesällä Tykkimäellä.

Poikkeusoloissa ehkä jotain hyvääkin? Tiina keksi uusia haastattelupaikkoja korona-aikana.

JUHLAVUODEN KUULUMISIA

Olemme juhlistaneet tänä vuonna Taloustutkimuksen 50-vuotista taivalta. 10 vuotta sitten kirjoitin Tutkimushaastattelija-lehteen jutun tyypillisestä päivästä kenttäosastolla. Oikein hämmästyin nyt juttua uudelleen lukiessani, miten moni asia on 10 vuoden aikana muuttunut. Haastatteluissa käytettiin vielä silloin osaksi paperilomakkeita. Nyt paperilomakkeilla tietoa kerätään enää vain joukkoliikennetutkimuksissa Helsingissä ja Turussa. On päässyt jo unohtumaan muutamat isot projektit, joita teimme säännöllisesti useiden vuosien ajan. Toki tilalle on tullut uusia erilaisia projekteja. Mieltä lämmitti juttua lukiessani, että useat jutussa mainitut haastattelijat ovat edelleen Taloustutkimuksen luottohaastattelijoita, ahkeria tutkimustyön ammattilaisia. Tänäkin vuonna täysiä vuosikymmeniä tutkimushaastattelijana tuli täyteen 10 vuotta Kalevilla ja 20 vuotta Päivillä, Anjalla ja Eija-Liisalla.

Erikoinen vuosi oli jälleen. Onneksi te haastattelijat ette hätkähdä monenmoisia käänteitä ja yllätyksiä. Kevät oli melko hiljainen kasvokkain tehtävissä töissä koronarokotteita odotellessa, mutta kun rokotteita alettiin saada, alkoi myös kentällä vilkastua. Ovelta ovelle -työt aloitettiin varovasti. Koronatilanteen aaltoilla välillä jouduttiin pitämään haastatteluissa taukoa joillain paikkakunnilla. Töitä tehdään aina niin, että pystymme huolehtimaan niin haastattelijoiden kuin vastaajienkin turvallisuudesta. Maskit, desinfiointiaineet, kertakäyttöhanskat ja nyt makutesteissä myös koronapassi ovat normaalia elämää kenttäosastollakin.

Elokuun lopussa luovuimme Helsingin Redin kauppakeskuksen haastattelutilasta. Kaisaniemen metrotasanteen haastattelutila remontoitiin uuteen uskoon. Ruoanlaittoa vaativat testit tehdään jatkossa Taloustutkimuksen omissa tiloissa Lemuntien 6. kerroksessa, josta löytyy ammattitasoinen keittiö ja juhlasalissa hyvin tilaa haastatteluihin.

Marraskuussa pääsimme tekemään Eurobarometriä, jota on tehty vuodesta 1973 asti muiden tutkimusyritysten toimesta. Eurobarometristä tuli varsinainen taidonnäyte haastattelijoilta, kun alun viivästymisten ja muiden hankaluuksien jälkeen saimme muita maita lyhyemmässä ajassa kasaan lähes 600 haastattelua. Tavoite oli 1000, mutta asiakkaamme oli valmis paikkaamaan loput haastattelut nettikyselyinä, kun olimme vasta harjoittelemassa Eurobarometrin tekemistä. Alkuvuonna 2022 teemme toisen harjoituskierroksen. Silloin pääsemme heti työn touhuun, kun marraskuun kierrokselle osallistuneet haastattelijat jo osasivat ohjelmiston käytön.

Sitten vielä yksi muutos kenttäosastolla tänä vuonna. Lemuntien 2. kerros tyhjennettiin ja kenttäosaston väki siirtyi Mäkelänkadun puolelle cati-kerrokseen. Meille rakennettiin erillinen postitushuone, jossa voi pitää myös pienimuotoisia koulutuksia. Toimistotilamme on erillisessä huoneessa. Osa haastatteliijoista on käynytkin jo tutustumassa tiloihin ja erityisesti joukkoliikennehaastatteliijoille tämä muutos on ollut mieluinen, sillä he pääsevät päivin ja illoin summeria soittamalla sisään hakemaan

haastattelutarvikkeita ja palauttamaan valmiita lomakkeita.

Vuoden 2022 alussa on tiedossa Kaisaniemeen tuotetestit, joukkoliikennetyöt käynnistyvät tammikuussa niin Helsingissä kuin Turussakin ja pääkaupunkiseudulle on tilattu tammikuussa tehtävä katuhaastatteluprojekti. Valtakunnalliselle kentälle tulee toinen kierros Eurobarometriä ja juuri varmistui, että kevään aikana pääsemme tekemään jälleen kopiotutkimuksen 3000 haastattelua. Tällä kertaa tutkimus aloitetaan jo aiemmin alkukevällä, että asiakas saa tulokset loppukevällä.

Rauhallista joulua ja onnellista vuotta 2022 koko kentälle!

Eija Karvinen
kenttäpäällikkö

*Uudistettu
Kaisaniemen tila*

*Tuotetestausta
Lemuntienillä*

**Erikoinen vuosi oli jälleen.
Onneksi te haastattelijat
ette hätkähdä monenmoisia
käänteitä ja yllätyksiä.**

SHARE – IKÄÄNTYMISS- TUTKIMUS

Korona keskeytti tutkimuksen henkilökohtaiset haastattelut, mutta puhelinhaastattelut toivat arvokasta tietoa SHARE-panelistien tilanteesta korona-aikana.

Korona keskeyttää haastattelut

SHARE:n toisen kierroksen kenttätyö keskeytyi maaliskuussa 2020 koronapandemian vuoksi, kun vielä noin 350 haastattelua oli tekemättä. Tarkoituksena oli tuolloin juuri myös aloittaa yli kahdentuhannen uuden vastaajan rekrytointi ja haastattelut. Kutsut vastaajille olivat lähdössä ja niiden lähetykset peruutettiin vain tunti ennen kuin Posti olisi ne noutanut. Onneksi näin, eikä sen isompaa sotkua syntynyt.

Tilanne oli kuitenkin poikkeuksellinen ja epä-tietoisuus kenttätöön jatkumisesta suuri. Lopulta kuitenkin tuli päätös, että henkilökohtaisten haastattelujen kierros oli siinä ja loput haastattelut jäivät tekemättä. Harmitus erityisesti uusien vastaajien haastattelujen estymisestä oli tietenkin suurta, koska sitä oli odotettu useita kuukausia ja monet uudet SHARE-haastattelijat olisivat päässeet aloittamaan työt. Kansalaisten terveys oli kuitenkin asetettava tilanteessa ehdottomalle ykkössijalle.

Tutkimus jatkuu puhelinhaastatteluilla

Nopeasti saimme kuitenkin asiakkaalta pyynnön valmistautua uuteen kierrokseen, joka tehtäisiin

tällä kertaa puhelimitse. Haastattelujen aiheena olisi se, miten korona on vaikuttanut vastaajiin. Haastatteluja ei kuitenkaan siirrettäisi puhelinhaastattelupuolelle vaan ne jatkuisivat kokeneiden SHARE-haastattelijoiden tekeminä. Mietin, että tämä on kyllä haasteellinen tilanne saada aikaiseksi nopealla aikataululla, koska kovin monella haastattelijalla ei ole kokemusta puhelinhaastatteluista eikä minulla puhelinhaastattelujen koulutuksesta. Lisäksi puhelinhaastatteluihin tarvittava laitteisto puuttui käytännössä kaikilta haastatteliijoilta.

Otimme kuitenkin haasteen vastaan ja järjestimme asiakkaan kanssa asioita niin, että pilotti saatiin jo toukokuussa tehtyä muutaman haastattelijan voimin niin suomeksi kuin ruotsiksi. Sen valmistumisen jälkeen järjestimme pika-aikataululla etäkoulutuksen SHARE-haastattelijoille Zoomin välityksellä, minkä jälkeen ryntäsimmekin päätä pahkaa kentälle. Olo oli vähän kuin vuoristoradassa ja pelkäsin, että kohta joku tipahtaa kyydistä, mutta pelko oli turha.

Haastattelut lähtivät sujuvasti liikkeelle ja niitä alkoi kertyä nopeasti. Pieni pelko oli myös siitä, että osa vastaajista ei halua tulla haastatelluksi niin nopeasti edellisen kierroksen jälkeen, mutta tämäkin osoittautui tyhjän aikaiseksi säikähtelyksi. Vastaajat nimittäin kokivat mahdollisuuden

kertoa korona-ajan vaikutuksista erittäin tärkeänä. Yhteiskunnan sulkutila ja omaan kotiin eristäytyminen oli monille niin iso asia, että asiaa olisi riittänyt usein paljon pidempäänkin kuin oli kysymyksiä.

SHARE-haastattelu on mieluinen tilaisuus vastaajille

Edellä sanottu ja korviini kantautunut muu runsas palaute osoittaa, että SHARE-haastatteluista on tullut vastaajille tärkeitä ja tilaisuuksia, joita he odottavat. Vastaajat arvostavat sitä, että heitä haastattelee yleensä sama ammattitaitoinen haastattelija, johon on syntynyt luottamuksellinen suhde. Vaikka haastattelija vaihtuisi, on luottamus yleisesti Taloustutkimuksen haastattelijoihin kokemusten vuoksi korkealla.

Koronahaastattelukierros saatiin elokuun puoliväliin mennessä valmiiksi. Haastatteluja kertyi reilusti yli 1500, mikä oli enemmän kuin odotimme. Koska suuri osa vastaajakadosta tapahtuu kierrosten välillä, on nyt saavutettua vastaajamäärää pidettävä lähes maksimaalisena suorituksena. Haastattelijat tavoittivat lähes yhdeksän kymmenestä mukana olleesta SHARE-panelistista, mikä on missä tahansa tutkimuksessa huippuluokan suoritus. Hyvä vastaaja-aste pitää tutkimuksen luotettavana kierrosten edetessä ja antaa mahdollisuuden aitoon analyysiin muutoksista.

Vastaajat arvostavat sitä, että heitä haastattelee yleensä sama ammattitaitoinen haastattelija, johon on syntynyt luottamuksellinen suhde. Vaikka haastattelija vaihtuisi, on luottamus yleisesti Taloustutkimuksen haastattelijoihin kokemusten vuoksi korkealla.

SHARE:n jatkuvuus on tärkeää

Puhelinkierroksen jälkeen jäimme kaikki miettimään, mitä seuraavaksi tapahtuu. Jatkuuko SHARE tavallisesti henkilökohtaisina haastatteluina vuonna 2021 vai jatkuuko korona? Kuten tiedämme, toteutui jälkimmäinen skenaario. Tämä tarkoitti, että SHARE sai jatkua puhelinhaastatteluina kesällä. Toinen kierros oli välttämätön siitäkin syystä, että vastaajat pysyvät mukana eikä kierrosten välinen vastaajakato kasva liian suureksi.

Nyt onneksi valmisteluihin oli aikaa reippaasti ja haastattelijoilla oli allaan onnistunut puhelinhaastattelukierros. Järjestimme taas Zoom-koulutuksen ja kenttätyö hoidettiin yhtä ripeään tahtiin kuin edelliselläkin kerralla. Vastaajakatoa oli käynyt sen verran kierrosten välillä, että nyt tavoittelimme noin 1300 vastaajaa. Lopulta pääsimme tälläkin kertaa reippaasti tavoitteen yli ja vastaaja-aste pysyi korkeana. Kieltäytymisiä ei tälläkään kertaa tullut sanottavasti.

Sharen tulevaisuuden ennustaminen on yhtä hankalaa kuin on koronaviruksen muunnosten kehittymisenkin. Sen verran kuitenkin voidaan sanoa, että toivomme vielä pystyvämme haastattelemaan panelistit tavalla tai toisella. Mitään varmaa aikatauluista ei kuitenkaan voi vielä sanoa. Puhelinkierrokset kuitenkin osoittavat, että SHARE-haastattelijat kykenevät pystyttämään tehokkaan kentän hyvin lyhyelläkin varoitusajalla.

Hyvää joulua, jatkamme tänäkin kiinnostavan tutkimuksen parissa ensi vuonna!

Sakari Sandqvist
Senior Insight Manager

JOUKKO-LIIKENNE-TUTKIMUSTEN TILANNE-KATSAUS

Korona ei ole ohi, mutta olemme saaneet joukkoliikennetutkimuksiamme tehtyä kaikesta huolimatta. Sekä HSL:n että Turun Fölin askastytyväisyyskyselyssä haasteita on riittänyt: matkustajamäärät eivät ole edelleenkään toipuneet vuoden 2019 tasolle, vuoroja on peruttu, työvälineitä on pitänyt desinfioida ja vastaajille on jaettu tuhansia kyniä.

HSL:n joukkoliikenteen laadunvalvontaa eli jolaa olemme pystyneet tekemään koko pandemia-ajan melko normaalisti, ja bussien tyhjät penkit ovat osaltaan jopa helpottaneet bussien tarkastamista. Kuitenkin turvaväleistä huolehtiminen on jolassakin aiheuttanut toisinaan haasteita.

Olosuhteisiin nähden olemme onnistuneet varsin hyvin ja kiitos siitä kuuluu tietysti ahkerille, sinnikkäille ja joustaville haastatteliaillemme ja laaduntarkkailijoillemme.

Suurkiitos kuluneesta vuodesta ja hyvää joulua!

Antti Virnes
Kenttätyönohjaaja

Olosuhteisiin nähden olemme onnistuneet varsin hyvin ja kiitos siitä kuuluu tietysti ahkerille, sinnikkäille ja joustaville haastatteliaillemme ja laaduntarkkailijoillemme.

Antti ja HSL-lomakkeet

Liisan, Suskin, Laurin ja Teemun käynnin jälkeen HSL-lomakkeita oli vino pino.

EUROBAROMETRI

Taloustutkimus kerää Suomen osalta Euroopan laajuisen Eurobarometrin aineiston kaksi kierrosta vuodenvaihteen molemmin puolin. Tarkoituksena on palata ovelta-ovelle -haastatteluihin mahdollisimman laajasti.

Kansainvälinen Euroopan unionin tutkimus

Taloustutkimus on saanut tehtäväkseen kaksi Eurobarometrin tiedonkeruun kierrosta. Tutkimusta on tehty eurooppalaisille yhtäjaksoisesti vuodesta 1973 alkaen. Suomessa tutkimus käynnistyi vuonna 1995 Suomen liittyttyä Euroopan Unionin jäseneksi. Eurobarometri on yksi suurimmista tiedonkeruista maailmassa ja sen tietokanta on hyvin laajassa käytössä. Tutkimusta tehdään harmonisoidusti jokaisessa Euroopan Unionin maassa. Tämä mahdollistaa tulosten vertailun maittain ja näin paremman hyödynnettävyyden niin tutkimuksen- kuin päätöksenteossa.

Kyselyssä kartoitetaan Euroopan kansalaisilta säännöllisesti näkemyksiä ja asenteita useista eri kysymyksistä ja teemoista kuten EU-kansalaisuudesta, Euroopan parlamentista ja demokratiasta. Lisäksi kysymyksiä voi olla erilaisista yhteiskunnallisista teemoista kuten maahanmuutosta, työllisyydestä tai kulutuksesta. Kyselyn pituus voi vaihdella jonkin verran riippuen kysymysten määrästä ja pituudesta eri kierrosten välillä.

Edustava ovelta-ovelle -tutkimus

Eurobarometri on aikuisväestöä edustava tutkimus, mikä tarkoittaa koko maan kattamista. Tämä on haastavaa aina, mutta erityisen iso ponnistus korona-aikana.

Tavallisesti Eurobarometri toteutetaan henkilökohtaisina haastatteluina ovelta-ovelle -menetelmällä samaan tapaan kuin Taloustutkimuksella tehtävät omnibus-tutkimukset. Korona pakotti kuitenkin tämänkin tutkimuksen siirtymään muihin menetelmiin.

Kyselyä onkin tehty online-kyselynä jo yli puolitoista vuotta. Rokotekattavuuden parantuttua halutaan palata mahdollisimman laajalti henkilökohtaisiin haastatteluihin. Tämän vuoksi Taloustutkimus tekee kaksi pilottikierrosta vuodenvaihteen molemmin puolin, joissa tutkitaan, miten hyvin paluu henkilökohtaisiin haastatteluihin onnistuu.

Ensimmäinen pilottikierros takana

Pilottikierroksista ensimmäinen on jo saatu valmiiksi. Kierroksen voi sanoa onnistuneen niin hyvin kuin oli mahdollista. Teimme noin 600 haastattelua ja haastattelutahti kiihtyi loppua kohden selvästi. Kyselyssä käytettävä ohjelmisto on uusi niin Taloustutkimuksen tutkimushenkilöstölle kuin haastattelijoillekin. Siihen tutustuminen tapahtui tiukan aikataulun vuoksi suurelta osin niin, että lyhyen koulutuksen jälkeen haastattelijat alkoivat vain tehdä haastatteluja. Alku oli niin kenttätöön ohjaajille kuin haastattelijoillekin vaikea, mutta kovalla työllä sekä yhteen hiileen puhaltamisen hengellä isoimmista esteistä

päästiin yli ja kenttätö saatiin lopulta pyörimään loppua kohden kohtalaisen sujuvasti.

Uuden ohjelmiston lisäksi iso haaste on alueellinen kattavuus. Paikkakuntia on mukana useita kymmeniä ympäri Suomen ja niillä on otospisteitä useita satoja. Monilla alueilla vastaajien rekrytointi ovelta-ovelle on helppoa ja haastattelut kertyvät nopeasti. Toisilla alueilla taas on vaikea päästä ovelle ja yrittää saada vastaajia rekrytoitua. Tämän vuoksi joissakin otospisteissä käytettiin puhelinrekrytointia. Rekrytoitaville vastaajille lähetettiin myös ennakko kirje, jossa kerrottiin tulevasta puhelusta, ja annettiin myös ohjeet, miten voi itse ehdottaa haastatteluaikaa. Rekrytoinnissa on vielä hiottavaa, mutta sekin parani kenttätöön edetessä. Erityisen lupaava merkki tulevaa ajatellen oli se, että monet vastaajat todella ottivat yhteyttä ja ehdottivat itse aikaa.

Toinen pilottikierros vuoden alussa

Tutkimus jatkuu ensi vuoden alkupuolella seuraavalla kierroksella. Olemme nyt ensimmäisen kierroksen jälkeen paremmin valmistautuneita tiedonkeruun toteuttamiseen. Ensimmäiselle kierrokselle osallistuneet haastattelijat osaavat uuden ohjelmiston jo hyvin ja uudet mukaan tulevat saavat perinpohjaisemman koulutuksen. Uskon toisen pilottikierroksen sujuvan huomattavasti kivuttomammin kuin ensimmäisen.

Mikäli suoriudumme kiitettävästi pilottikierroksista, on mahdollista, että Taloustutkimus valitaan myös tulevaisuudessa Eurobarometrin tiedonkeruuorganisaatioksi Suomessa. Tehdään yhdessä töitä, että näin myös kävisi.

Sakari Sandqvist
Senior Insight Manager

Tutkimus jatkuu ensi vuoden alkupuolella seuraavalla kierroksella. Olemme nyt ensimmäisen kierroksen jälkeen paremmin valmistautuneita tiedonkeruun toteuttamiseen.

RUOKAJAKELU- TUTKIMUS

**Tietoa Euroopan Unionin ruoka-avun
saajien näkemyksistä eri puolilla Suomea**

**Haastattelut tehdään
pääsääntöisesti
henkilökohtaisina
haastatteluina ruoka-apua
jakavien organisaatioiden
tiloissa tai niiden lähistöllä
päivinä, jolloin ruoka-apua
jaetaan.**

Euroopan Unionin ruoka-apua jaetaan kaikkialla Euroopassa ja myös eri puolilla Suomea. Itse jakelu tapahtuu kumppaniorganisaatioiden kautta. Näitä ovat muun muassa erilaiset yhdistykset, järjestöt sekä eri kirkkokuntien seurakunnat. Rahoitus ruoka-apuun tulee vähävaraisille tarkoitettusta eurooppalaisesta rahastosta, jonka käyttöä kehitetään ja kohdennetaan nyt tehtävän kyselytutkimuksen tulosten perusteella. Ruokajakelukysely tehdään kaikissa Euroopan Unionin maissa harmonisoidusti samalla kyselylomakkeella. Kyselyssä kartoitetaan Euroopan Unionin ruoka-apua hakevien tarpeita ja näkemyksiä ruoka-avusta.

Tutkimus on tehty viimeksi vuonna 2017. Myös tuolloin Taloustutkimus vastasi Suomen osuuden tiedonkeruusta ja haastattelut onnistuivat mallikkaasti. Edellisellä kerralla Suomessa kyselyä koordinoi Maaseutuvirasto, mutta tällä kertaa vuorossa on Ruokavirasto.

Haastattelut tehdään pääsääntöisesti henkilökohtaisina haastatteluina ruoka-apua jakavien organisaatioiden tiloissa tai niiden lähistöllä päivinä, jolloin ruoka-apua jaetaan. Vastaajia on saatava eri puolilta Suomea ja erikokoisilta

paikkakunnilta. Lisäksi pyrkimyksenä on haastatella erilaisia ruokamääriä jakelevissa paikoissa asioivia henkilöitä. Monin paikoin jakelua on harvoin ja jakelupaikan kanssa on etukäteen sovittava haastattelijan saapumisesta paikalle. Tämä tarkoittaa sitä, että haastattelijan on oltava sovituksessa paikassa tiettyyn aikaan. Asiakas, tutkija, kenttätöön ohjaaja ja haastattelija joutuvat siis tekemään koordinoitua yhteistyötä, että haastatteluja saadaan mahdollisimman tehokkaasti eri paikoista. Tämä toimintamalli on hioutunut jo edellisellä kierroksella erinomaiseksi.

Haasteeksi on myös muodostunut se, että haastattelu on parinkymmenen minuutin mittainen, mutta ruokajakelu saattaa useissa paikoissa olla ohi jopa sitä lyhyemmässä ajassa. Potentiaaliset vastaajat häipyvät paikalta ja haastatteluja kertyy näin hitaaseen tahtiin. Yhtenä ratkaisuna tähän tällä kierroksella on myös mahdollisuus haastatella vastaajaa puhelimitse. Lisäksi vastaajille on annettu mahdollisuus varata puhelinhaastatteluaika soittamalla ilmaiseen varausnumeroon.

Tätä kirjoittaessa vastaajia uupui vielä noin vajaa puolet viidestäsadasta haastattelusta. Kenttätö voi venyä ensi vuoden puolelle, mutta nopeutta tärkeämpää on laatu. Laadukkaan tietoperustan pohjalta voidaan tehdä päätöksiä, jotka ottavat paremmin huomioon ruoka-avun saajien tarpeet.

Sakari Sandqvist
Senior Insight Manager

Vastaajapalautetta haastatteliijoille

841

- Vanha täti, ihana mummi, todella kiva.
- Oikein sellainen miellyttävä rouvas-henkilö, asiallinen.
- Hyvin tultiin toimeen.
- Saa käydä toistekin.

2209

- Olihan se ihan hyvä.
- Kaikin puolin positiivinen, hyvä hetki. Kaikki sujui moitteettomasti.
- Ei siinä kauan nokka tuhissut.
- Ihan kiva tuokio oli.
- Ammattitaitoinen ja ripeä.
- Mun mielestä oli hyvin hoidettu homma.

2788

- Ihan asiallinen kaveri se oli.
- Ihan hyvin meni, oli ihan jees.
- Se oli ihan leppoisaa tapahtuma.
- Ihan rento kaveri.
- Oikein mukava mies.

3450

- Ihan allright.

- Pelkkää plussaa.
- Tosi mukava ihminen, jäi hyvä fiilis.
- Persoonallinen silleen mukavasti.
- Puolueettoman oloinen. Tosi hyvä, ei voi muuta sanoa.

3491

- Oikein sympaattinen rouvashenkilö.
- Ihan ok, ei siinä mitään.
- Haastattelijaksi oli asiallinen, ystävällinen, reipas, kohtelias, kiireetön – oli ihan mukavaa.
- Sehän meni ihan hyvin, aivan ok.

3619

- Tosi asiansa osaava; mukava ja rento tilanne oli se haastattelu.
- Ihan oli asiallinen.

3770

- Kaikki meni oikein hyvin. Erittäin asiallinen haastattelijaksi.
- Aivan tuo oli hyvä ja asiallinen haastattelijaksi, en kokenut mitään epämiellyttävää tai sellaista.
- Kaikki oli hyvin asiallista, ei moitteita.

sijaa, vapaaehtoistahan se oli.

- Asiallinen ja hyvin vedetty setti.
- Meillä oli ihan rattaissa.
- Hyvätapainen ja sellainen reipas ote.

3923

- Oikein mukava, pysyi asiassa, haastattelu sujui nopeasti.

4094

- Kauhean miellyttävä ja kiva, otti hyvin kontaktia.
- Erinomaisen miellyttävä ja mukava ihminen.
- Aivan ihana tyyppi, juuri oikea ihminen tähän hommaan.
- Äärimmäisen ihana ihminen ja kaikki oli erittäin hienosti järjestetty.
- Tilassa oli rauhallinen ja leppoisaa tunnelmaa.
- Loistava, tosi mukaansatempaava ja miellyttävä. Hoiti hommansa ammattimaisesti. Hyvä fiilis.
- Kaikin puolin 10/10, asiantunteva, hyvä ihminen työssään.
- 10+

- Hieno kokemus. Ammattitaitoinen ja hyvin ystävällinen. Jäi mukava muisto.
- Hirsi miellyttävä nainen, sopii hyvin haastattelijaksi.
- Tosi kiva, kannustaja.

- Haastattelijaksi oli ihan fine.

- Virkeä ja erittäin viriili. Hyvä antamaan neuvoja. Todella aktiivinen.

- Aivan mahtava.

- Oikein mukava ja touhukas täti.

- Erittäin kiva ja reipas.

- Hyvin mukava ja vastaanottava. Kyllä oli mukava persoona.

- Ei tarvinnut turhautua ja odotella vaan oli sen verran hyvä pelisilmä, että tuli heti kysymään tarvisenko uuden tuotteen. Kaikki meni loistavasti.

- Hyvin reipas ja iloinen ihminen.

- Aivan loistava kokemus.

- Oikein upeita ihmisiä, mukavia ja ammattitaitoisia.

4135

- Oikein sulava, vaikka oli pitkä haastattelu. Hyvä tahti, eteni

hyvin, kysymykset hyvin esitetty.

- Ihan hyvä, ei mitään huonoa sanottavaa.

- Haastattelijaksi oli tosi ammattitaitoinen ja muutenkin jäi hyvä fiilis siitä haastattelusta.

- Ihan pelkkää positiivista, oikein leppoisaa ja mukavaa tyyppiä.

- Täysi kymppi, tykkäsin kyllä, en olisi muuten osallistunutkaan.

- Ihan oli mukava, huumorintajuinen ja nopea.

- Ihan oli asiallinen kaveri.

- Koko perheelle jäi oikein positiivinen vaikutelma, joviaalin tuntuinen mies, osasi hommansa.

- Oikein miellyttävä henkilö, hän jäi hyvällä tavalla mieleen.

- Ei olisi voinut tehdä paremmin.

- Ei ollut varmaankaan syntyperäinen suomalainen, mutta tavattoman mukava herrasmies. Tämä homma meni tosi miellyttävissä merkeissä.

- Että meillä oli hauskaa.

- Hän oli hirveän mukava haastattelijaksi, meni kauhean sujuvasti se haastattelu.

4139

- Erittäin asiallinen ja ystävällinen. Hänen kanssaan oli miellyttävä jutella, hoiti asiansa hyvin.

- Ihan miellyttävä, ei liian päällekyävä, oli kohtelias.

- Hän oli oikein ammattitaitoinen kyllä.

5365

- Tosi mukava, oli selvää ja helppo vastata.

- Ei nyt ainakaan mitään negatiivista sanottavaa.

- Ihan mukava ja rento tyyppi.

- Oli tosi kiva, ihana.

- Hyvä tää tyttö siellä, meillä on asialliset suhteet.

- Aivan loistava. Taloustutkimus saisi haastatella useammin, mielipiteitä löytyy joka asiaan.

5460

- Ihan miellyttävä tilaisuus.

- Puhui suomea kanssani vaikka on ruotsinkielinen. Olin tyytyväinen.

5477

- Haastattelijaksi oli mallikelpoinen, asiallinen.

- Se oli oikein mukava, ystävällinen ja asiallinen.

- Sain oikein myönteisen kuvan.

5480

- Ihan hyvin teki hommansa.

- Ihan asiallinen ja hyvin teki, ei mitään ihmeellistä.

- Ihan mukavasti sujui.

- Hirsi asiallinen ja kaikki meni hyvin.

5635

- Hän oli hirsi ihana, tosi hyvä. Haastattelu sujui tosi hyvin.

- Aivan mahtava haastattelijaksi. Oli niin mukava henkilö, että vain siksi osallistuin.

- Hyvin miellyttävä, oikein mukava ja ystävällinen.

- Ystävällinen, ei liian tungeteleleva. Tosi asiallinen, positiivinen kuva jäi.

- Hyvää palautetta, ei ole huonoa sanottavaa.

- Ihan hoiti hommansa niin kuin pitää.

- Hyvin iloinen ja oli tosi helppo hänen kanssa jutella.

- Hyvillä fiiliksellä menin ja hyvillä fiiliksellä lähdin.

5719

- Tosi selkeä, mukava henkilö.

5901

- Erinomaisen hyvä ja reipas.

- Ei tuputtanut yhtään mitään ylimääräistä.

5985

- Ihanan pirteä, vaikutti ihmisläheiseltä, sopii työhönsä hyvin.

- Haastattelijaksi oli hyvin kohtelias ja miellyttävä.

- En ole noin aktiivista haastattelijaa kyllä ennen nähnyt.

- Haastattelijaksi oli ihan mahtava tyyppi.

- Ihan miellyttävä, puhelias rouva.

- Oikein hyvin toimi. Oli mukava tyyppi ja tosi hyvin meni.

- Hän oli hyvin innokas ihminen ja hyvinkin onnellinen kun sai jonkun osallistumaan tutkimukseen.

- Oli ihan energinen siinä räntäsateessa.

- En kokenut mitenkään hankalaksi vaikka oltiin parkkipaikalla. Kokemus oli todella positiivinen. Osallistun mielelläni uudestaan.

5995

- Hänen kanssaan oli tosi mukava asioida ja myös tutkimus oli tosi hyvin tehty. Tosi hyvä kokemus.

- Hyvin hoiti hommansa, varsinkin kun on tällainen poikkeusaika.

- Ihan positiivista, ihan hyvä ja mukava.

- Hauska kokemus ja pätevä haastattelijaksi.

- Voi kiittää häntä, oikein hienosti tekee työnsä.

- Tosi semmonen lämmin ja asiallinen.

6052

- Voin lupautua jatkosakin vastaamaan, jos on tämäntyyppinen haastattelijaksi.

Palautteet jatkuvat seuraavalla sivulla...

Vastaajapalautetta haastatteliijoille

6139

- Ihan miellyttävä, tykkäsin kyllä.
- Ihan mukava kaveri. Sain vielä hyvän kynänkin kaupanpäällisiksi.
- Oli jees. Maskit oli molemmilla, vaikka oltiin ulkona.
- Ihan kivuttomasti se meni siinä.
- Hyvin asiallinen ihminen, ihan pelkää plussaa.
- Antoi erittäin miellyttävän kuvan itsestään, annan kyllä täydet pisteet. Varmaan on oikea henkilö tekemään tätä työtä.

6174

- Lähestyminen oli ihan asiallinen, ei ollut puhelinliittymämyyjämäinen.
- Ihan viimeisen päälle.
- Tosi selkeä ja hyvin ymmärrettävä, semmonen positiivinen kuva.

6180

- Erittäin hyvä oli, tosi mukava.

- Ihan hyvin meni, oli nopeaa ja ytimekästä, ei mitään turhaa jaarittelua.

6213

- Hyvä asiakaspalvelija.
- Ihan mukava kyllä, erittäin ystävällinen.

6224

- Nopea, asiallinen homma.
- Oikein semmoinen miellyttävän oloinen naishenkilö.
- Oli ihana tämä nainen, helposti lähestyttävä, ”tuli juttuun”.

6246

- Haastattelija oli ystävällinen ja selitti asiat hyvin, positiivista palautetta.
- Ihan miellyttävä hetki, aivan hyvä ilmapiiri.
- Hyvähän se oli, jätti sentään kuulakärkikynänkin.
- En yleensä osallistu tällaisiin, mutta hän sai ylipuhuttua, ihmettelen kyllä.
- Kiitos!

6256

- Oli hyvä.
- Jos tulee vielä Taloustutkimukselta haastattelija ja on näin miellyttävä niin kyllä osallistun.
- Minulta täydet pisteet.

6273

- Oli ihan ok, miellyttävä henkilö.

6279

- Ihan mukava ihminen, ei mitään pahaa sanottavaa.

6295

- Hyvin ja mukavasti meni, nopea ja ystävällinen oli.
- Ei siitä ollut mitään vaivaa, ei jäänyt mitään ärsytystä mieleen.

6296

- Ihan kohtelias ja asiallinen.
- Hän oli ihan miellyttävä henkilö, kiva oli jutella siinä.
- Ihan mukavan tuntuinen haastattelija, positiivinen kokemus.
- Ihan pätevän tuntuinen rouva, osasi asiansa hoitaa hyvin.
- Ei millään tavalla niin kuin pakottanut, jutteli mukavasti.
- Todella mukava ihminen ihmiselle. Ihan varmasti tekee haastattelut silleen asiallisesti ja on kyllä miellyttävä.
- Osaa luoda rauhallisen rentoutuneen ilmapiirin, että on helppo vastata. Ihan paras haastattelija, turvallinen hyvä olla, ei vääristellä sanoja.

Domna ja Jasse pakkaavat kahvia kotikokeiluun.

EU-TUTKIMUKSET TALOUSTUTKIMUKSEN VAHVAA OSAAMISTA

Taloustutkimus on vahva osaaja Euroopan Unionin toimeksiantamissa tai rahoittamissa kansainvälisissä tutkimuksissa. Tänä vuonna on tehty kentällä SHARE, Eurobarometri ja EU:n ruoka-apu-tutkimukset. Kaikki tutkimukset on osittain voitettu sen vuoksi, että Taloustutkimuksen kenttäosastolla ja kenttähaastatteliijoilla on vankka kokemus ja osaaminen juuri tämänkaltaisissa kyselytutkimuksissa.

Aiemmin on tehty muun muassa Euroopan Unionin vähemmistöjä kartoittanut tutkimus (EU-MIDIS I & II), Euroopan työolotutkimukset (2015 ja 2019) sekä European Values Study. Näiden lisäksi puhelinhaastatteluin tehdään Euroopan investointipankin tutkimusta ja kirje- ja onlinekyselynä Euroopan perusoikeuskysely sekä lukuisia muita eurooppalaisia tutkimuksia.

Kansainvälisissä kyselyissä usein on haasteena tutkimuksen sovittaminen kaikkiin maihin sopivaksi ja useiden maiden yhtäaikaisten kenttätöiden koordinointi. Tutkimus on tehtävä tismalleen samalla tavalla joka puolella, joten poikkeuksiin ei ole mahdollisuutta. Siksi monesti kyselyn toteutus ja haastatteluperiaatteet on käytävä perusteellisesti läpi ennen kenttätöiden aloitusta. Usein myös haastatteluvälineet ja -ohjelmistot voivat vaihtua projektista riippuen ja niiden käyttö opeteltava aina erikseen. Nämä aiheuttavat usein uusien projektien alussa jyrkän oppimiskäyrän vaatimuksen kaikille projektiin osallistuville. Hyvä yhteistyö ja kokemuksen antama varmuus auttavat tässäkin asiassa pääsemään pitkälle. Lähes poikkeuksetta kansainväliset projektit saadaan rullaamaan hyvin ja myös kannattavasti.

Tiedonkeruumenetelmät elävät tulevaisuudessa myös kansainvälisissä projekteissa.

Esimerkiksi aiemmin henkilökohtaisina haastatteluina tehtyä EU-Midis vähemmistökyselyä tehdään nyt kirjeinformoituna online-kyselynä. Henkilökohtaisilla haastatteluilla on kuitenkin se etu muihin menetelmiin nähden, että haastattelija voi aidosti tavoittaa jokaisen ihmisen. Puhelin, kirje ja netti voivat kyllä saada ihmisen kiinni tai mennä perille, mutta vastaamisen todennäköisyys on pienempi. Haastattelijan kohdatessaan vastaaja sen sijaan on aina valmiimpi osallistumaan. Siksi henkilökohtaiset haastattelut pysyvät tukevasti myös korkeaa edustavuutta tavoittelevien kansainvälisten tutkimusten menetelmävalikoiman kärkipäässä.

Sakari Sandqvist
Senior Insight Manager

taloustutkimus

TUTKIMUS- HAASTATTELIJA

taloustutkimus

HELSINKI
Lemuntie 9
00510 HELSINKI
Puh. 010 758 511

TAMPERE
Crazy Town
Rautatienkatu 21 B
33100 TAMPERE
Puh. 010 758 511

OULU
Pilot Business Park
Lentokatu 2
90460 OULUNSALO
Puh. 010 758 511 tai 040 764 1685

Seuraa meitä:

